

EUROPESE COMMISSIE

Brussel, 6.6.2012
SWD(2012) 163 final

WERKDOCUMENT VAN DE DIENSTEN VAN DE COMMISSIE

SAMENVATTING VAN DE EFFECTBEOORDELING

Bij

**MEDEDELING VAN DE COMMISSIE AAN HET EUROPEES PARLEMENT, DE
RAAD, HET EUROPEES ECONOMISCH EN SOCIAAL COMITÉ EN HET COMITÉ
VAN DE REGIO'S**

Hernieuwbare energie: een belangrijke speler op de Europese energiemarkt

{COM(2012) 271 final}
{SWD(2012) 149 final}
{SWD(2012) 164 final}

WERKDOCUMENT VAN DE DIENSTEN VAN DE COMMISSIE

SAMENVATTING VAN DE EFFECTBEOORDELING

Bij

MEDEDELING VAN DE COMMISSIE AAN HET EUROPEES PARLEMENT, DE RAAD, HET EUROPEES ECONOMISCH EN SOCIAAL COMITÉ EN HET COMITÉ VAN DE REGIO'S

Hernieuwbare energie: een belangrijke speler op de Europese energiemarkt

1. WAT IS HET PROBLEEM?

Dankzij schaalvoordelen en technologische vooruitgang hebben hernieuwbare energiebronnen (HEB) zich in de afgelopen jaren tegen een veel sneller tempo ontwikkeld dan oorspronkelijk was voorzien. Dit is een gunstige ontwikkeling en toont de positieve effecten van het EU-beleid inzake hernieuwbare energie. In reactie op deze trends hebben de lidstaten hun steunregelingen voor hernieuwbare energie steeds vaker en ingrijpender hervormd teneinde de kosteneffectiviteit en marktintegratie ervan te verbeteren. Soms voldoet de manier waarop deze hervormingen zijn ingevoerd niet aan de Europese beste praktijken, wat in Europa onzekerheid bij de investeerders opwekt. Bovendien heeft de huidige economische en financiële crisis de investeerders terughoudender gemaakt ten aanzien van investeringen in kapitaalintensieve energiemarkten, met name in de sector van de hernieuwbare energie die uiterst afhankelijk is van het gevoerde beleid.

In deze context is het steeds duidelijker dat het EU-streefcijfer voor hernieuwbare energie voor 2020 op zich niet zal volstaan om de vereiste langetermijninvesteringen te bevorderen die een verdere kostenvermindering en een groter aandeel van hernieuwbare energie in de periode na 2020 mogelijk moeten maken. Om vandaag investeringsbeslissingen voor de lange termijn in de hernieuwbare-energiesector te kunnen maken, is duidelijkheid over de toekomstige richting van het EU-beleid dus belangrijker geworden voor investeerders en de bedrijfswereld in het algemeen.

Krachtens Richtlijn 2009/28/EG betreffende hernieuwbare energie (hierna "de richtlijn") moet de Commissie pas in 2018 een routekaart voor energie uit hernieuwbare bronnen voor de periode na 2020 indienen, waarbij zij rekening houdt met de technologische ontwikkeling en de bij de tenuitvoerlegging van de richtlijn opgedane ervaring. De richtlijn bevat voorts de eis voor de Commissie om tegen 2014 bepaalde specifieke bepalingen van de richtlijn te herzien (met name wat betreft de minimumdrempels voor broeikasgasemissiereductie voor biobrandstoffen en vloeibare biomassa; de maatregelen voor en het effect van biobrandstoffen en vloeibare biomassa; en de zogenaamde samenwerkingsmechanismen). Gezien de hierboven geschetste investeringsonzekerheid voelt de Commissie sterk aan dat de belanghebbenden er steeds meer van overtuigd geraken dat de planning voor de periode na 2020 nu al moet worden voorbereid.

Meer specifiek moeten de volgende zes problemen worden aangepakt om een groter aandeel van hernieuwbare energie in de EU-energemix in de komende decennia mogelijk te maken:

- *Onzekerheid over het toekomstige beleidskader.* Zoals momenteel vastgesteld loopt het huidige EU-beleidskader voor hernieuwbare energie daadwerkelijk ten einde in 2020, wat nog slechts acht jaar in de toekomst ligt. Voor de periode na 2020 zijn er geen doelstellingen voor hernieuwbare energie en geen streefcijfers voor het koolstofarm maken van de economie vastgesteld afgezien van de doelstellingen in het kader van het emissiehandelssysteem en de politieke, veeleer dan in beleid vastgelegde, doelstelling van de EU-Raad om de uitstoot van broeikasgassen (BKG) tegen 2050 met 80-95 % te verminderen op voorwaarde dat andere ontwikkelde landen soortgelijke actie ondernemen.
- *Levensvatbaarheid van de financiële stimulansen.* De lidstaten hebben diverse steunregelingen opgezet die niet altijd zonder meer verenigbaar zijn met de interne markt. Een snelle toename van de desbetreffende uitgaven (gedeeltelijk veroorzaakt door een explosieve toename van de installatie van fotovoltaïsche systemen ten gevolge van snel dalende eenheidskosten) doet bovendien twijfel ontstaan over de financiële levensvatbaarheid van die regelingen.
- *Consistentie met marktregelingen.* Er is twijfel ontstaan over de capaciteit van de huidige interne-marktregelingen om daadwerkelijk een antwoord te bieden op de investeringskenmerken van hernieuwbare energie en het voor producenten van hernieuwbare energie mogelijk te maken goed in te spelen op marktprijssignalen, wat inefficiëntie bij de functionering van de markt veroorzaakt.
- *Toereikendheid van de energie-infrastructuur.* Het grootste deel van de huidige hoogspanningsnetten is aangelegd in een tijdperk waarin de elektriciteitssystemen overwegend nationaal waren, de elektriciteit vrij dichtbij de consumptiecentra werd geproduceerd en de elektriciteitsstromen en –voorziening centraal werden gestuurd. Nu steeds meer elektriciteit uit hernieuwbare bronnen wordt geproduceerd, is het weinig waarschijnlijk dat deze situatie blijft gelden, wat kan resulteren in een suboptimale integratie van energie uit hernieuwbare bronnen.
- *Onzekerheid over toekomstige technologieën.* Er is een hele serie van innovatieve technologieën voor hernieuwbare energie vereist om de overgang naar een meer duurzame en veilige energiesector mogelijk te maken, en er zijn grote aanpassingen vereist om het beheer en de ontwikkeling van de infrastructuur te moderniseren. Het is echter een hele uitdaging om dergelijke technologieën voor hernieuwbare energie op de commerciële markt brengen, een uitdaging die niet door de markt alleen kan worden aangeaan.
- *Aanvaarding door het publiek en duurzaamheid.* In het algemeen krijgen hernieuwbare energiebronnen een brede steun van het publiek dankzij hun gedecentraliseerde aard en hun sociaaleconomische en ecologische baten. De toenemende zorg inzake het landgebruik en andere milieueffecten van grootschalige projecten voor hernieuwbare energie kan echter een rem leggen op toekomstige groei.

In de bij deze effectbeoordeling behorende mededeling wordt gekeken, zowel naar deze problemen als naar de mogelijke oplossingen met het oog op het vergemakkelijken van de integratie van hernieuwbare energie in de interne energiemarkt. Bovendien wordt een kader geschetst om te bepalen welk beleid vereist is voor de periode na 2020 teneinde hernieuwbare energie een groter aandeel te geven in de energiemix van de EU.

2. SUBSIDIARITEIT EN TOEGEVOEGDE WAARDE VAN DE EU

De bevoegdheid van de EU op het gebied van hernieuwbare energie is vastgelegd bij het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, artikel 192 (milieu), artikel 114 (interne markt) en artikel 194 (energie). Uit economisch oogpunt kunnen vele ontwikkelingen

van het energiesysteem op EU-brede basis worden verwezenlijkt, waarbij zowel actie op EU-niveau als actie op lidstaatsniveau wordt betrokken en waarbij op afdoende wijze rekening wordt gehouden met de respectieve bevoegdheden.

3. BELEIDSDOELSTELLINGEN

De algemene doelstelling van het optreden van de EU is ervoor te zorgen dat hernieuwbare energie op significante wijze bijdraagt tot de veiligheid en diversiteit van de energievoorziening, het concurrentievermogen en de bescherming van milieu en klimaat, maar dat dergelijke energie ook de economische groei, de werkgelegenheid, de regionale ontwikkeling en de innovatie in de EU ondersteunt. Om dit te bereiken, worden de volgende specifieke doelstellingen voorgesteld: i) vermindering van de onzekerheid voor investeerders en voor de bedrijfswereld, ii) verbetering van de levensvatbaarheid en kosteneffectiviteit van de steunregelingen, iii) vergemakkelijking van de consistentie met marktregelingen, iv) zorgen voor de toereikendheid van de energie-infrastructuur, v) bevordering van technologische innovatie en ontwikkeling, en vi) zorgen voor een bredere aanvaarding door het publiek en waken over de duurzaamheid.

4. BELEIDSOPTIES

Het doel van deze effectbeoordeling is een analyse te maken van de effecten op maatschappelijk, economisch en milieugebied van geselecteerde beleidsalternatieven in vergelijking met de bestaande situatie. Rekening houdend met de standpunten van de betrokken partijen, zijn de volgende vier beleidsalternatieven geanalyseerd:

- "business as usual" (BAU). Deze optie houdt in dat geen nieuw EU-beleid wordt vastgesteld ter bevordering van hernieuwbare energie in de periode na 2020. Energie uit hernieuwbare bronnen moet kunnen blijven profiteren van de huidige wetgeving betreffende het emissiehandelssysteem;
- koolstofarm maken van de economie zonder nieuwe streefcijfers voor hernieuwbare energie voor de periode na 2020. Deze optie houdt een versterking in van het BKG-emissiereductiestreefcijfer en/of van het desbetreffende beleid, volledig in overeenstemming met de langetermijndoelstellingen van de EU voor een koolstofarme economie, maar zonder specifiek streefcijfer voor hernieuwbare energie voor de periode na 2020 vast te stellen;
- bindende streefcijfers voor de periode na 2020 en gecoördineerde ondersteuning. Deze optie houdt een actualisering van het klimaat- en energiepakket van 2008 in door de vaststelling van nationale en EU-streefcijfers voor hernieuwbare energie voor de periode tot 2030 samen met EU-doelstellingen inzake broeikasgasemissies en energie-efficiëntie;
- EU-streefcijfer voor energie uit hernieuwbare bronnen en geharmoniseerde maatregelen. Overeenkomstig deze optie wordt een EU-breed streefcijfer voor hernieuwbare energie vastgesteld, ondersteund door een geharmoniseerde steunregeling en een geharmoniseerd beheer van het elektriciteitssysteem.

5. EFFECTBEOORDELING

Economische effecten

Het algemene economische effect van een toename van het aandeel van hernieuwbare energie in de energiemix is het resultaat van veelvoudige onderling verbonden en elkaar soms

compenserende mechanismen. In de eerste plaats creëert de ontwikkeling van hernieuwbare energie nieuwe economische activiteit. In de tweede plaats maakt een toenemend gebruik van inheemse hernieuwbare-energiebronnen het mogelijk minder fossiele brandstoffen in te voeren en dus de energievoorzieningszekerheid te verbeteren. In de derde plaats wordt hierdoor innovatie op energiegebied bevorderd, wat cruciaal is voor de ontwikkeling van voldoende verschillende technologieën die het op lange termijn mogelijk maken op kosteneffectieve wijze een koolstofarme energiesector tot stand te brengen. Energie-innovatie is ook in economische zin belangrijk aangezien hierdoor een concurrentievoordeel op de internationale markten wordt gecreëerd, met de daarmee samenhangende kansen voor groei en uitvoer. Anderzijds kan de groei van hernieuwbare energie ook investeringen (én werkgelegenheid) in de conventionele sector verdringen en dus een enigszins negatief effect hebben. Voorts kan de verstrekte steun voor de ontwikkeling van hernieuwbare energie leiden tot hogere energieprijzen en dus duurdere facturen voor de consument, wat op zijn beurt het concurrentievermogen van energie-intensieve bedrijven in het gedrang kan brengen.

Uit de analyse blijkt dat de opties 2, 3 en 4 waarschijnlijk positieve economische gevolgen zullen hebben aangezien zij (in meerdere of mindere mate) aanzienlijke investeringen in technologieën voor hernieuwbare energie zullen bevorderen wat nieuwe bedrijfstakken, banen en economische groei kan doen ontstaan. Voorts zullen hierdoor de kosten voor ingevoerde brandstoffen teruglopen, wat de EU-economie bescherming kan bieden tegen externe energieprijsschokken; de opties 3 en 4 kunnen daarbij resulteren in grotere invoerbeperkingen dan optie 2. De financiële stimulansen voor hernieuwbare energie in het kader van optie 3 en 4 kunnen daarentegen resulteren in hogere kosten voor de consument, hoewel dit naar alle waarschijnlijkheid ten minste gedeeltelijk zal worden gecompenseerd door het "merit order effect" (effect van rangorde van prestaties) waardoor de groothandelselektriciteitsstarieven zullen worden gedrukt. Optie 1 daarentegen houdt hogere brandstofkosten in waarbij weinig economische groei wordt gegenereerd; deze optie vergt echter minder overheidsinvesteringen voor de ontwikkeling en uitrol van hernieuwbare energie.

Milieueffecten

De ontwikkeling van hernieuwbare energie kan resulteren in een aanzienlijke beperking van de uitstoot van broeikasgassen. Uit de analyse in het verleden blijkt dat in alle opties, behalve het BAU-scenario, de broeikasgasemissies en de met energie verband houdende CO₂-uitstoot tegen 2050 met 80 %, respectievelijk 85 % kunnen teruglopen ten opzichte van de 1990-niveaus. De opties 2, 3 en 4, gecombineerd met effectieve aanpassingsmaatregelen, kunnen bovendien de weerstand van het energiesysteem van de EU tegen klimaatverandering verbeteren. Met name door de decentralisatie van de elektriciteitsproductie wordt de algemene netwerk- en systeemkwetsbaarheid voor met het klimaat verband houdende rampen verminderd. De lokale biodiversiteit zal waarschijnlijk een directe invloed ondergaan van de infrastructuur voor hernieuwbare energie. De opties 2 en 4 kunnen resulteren in grotere effecten aangezien er meer bovengrondse hoogspanningslijnen zullen moeten worden aangelegd om de beste locaties (inclusief in derde landen) te verbinden met de grote centra van verbruik. Deze potentiële negatieve effecten kunnen echter worden voorkomen als bij de infrastructurele ontwikkeling de vastgestelde milieuregels in acht worden genomen.

Een groter aandeel van hernieuwbare energie in de periode na 2020 vergt een grotere productie van biomassa, wat kan resulteren in grotere risico's van effecten ten gevolge van directe of indirecte veranderingen in landgebruik. Uit de analyse blijkt echter dat er potentieel tegen 2030 voldoende duurzame biomassa zal zijn voor energie- en ander toepassingen. In de opties 2, 3 en 4 worden dergelijke risico's beperkt door robuuste duurzaamheidscriteria in te voeren voor alle benutting van biomassa, voortbouwend op de verplichte criteria die momenteel gelden voor biobrandstoffen en vloeibare biomassa en uitgaande van een

versterking van die criteria. Bovendien kunnen bedoelde risico's verder worden beperkt door aanzienlijke en duurzame verbeteringen van de productiviteit van land- en bosbouw en door een bevordering van internationale actie om ontbossing en achteruitgang van de kwaliteit van bossen tegen te gaan.

Maatschappelijke effecten

De overgang naar een groter aandeel voor hernieuwbare energie kan potentieel veel nieuwe en betere banen opleveren. Eind 2010 bedroeg de werkgelegenheid in de sector van de hernieuwbare energie in de EU meer dan 1,1 miljoen mensen. Hoewel de groei van hernieuwbare energie ook tot sectorale herstructureringen leidt, blijkt uit onderzoek dat de netto werkgelegenheidseffecten van een beleid voor hernieuwbare energie positief blijven. Met name is het cruciaal de concurrentiepositie van de Europese fabrikanten van technologieën voor hernieuwbare energie te beschermen en te verbeteren, zowel door een duurzame binnenlandse vraag als door toegang tot externe markten.

Gezien het bovenstaande kan optie 3, dankzij de daarin vervatte actieve bevordering van innovatieve technologieën voor hernieuwbare energie, grotere baten opleveren voor de werkgelegenheid dan optie 2 die gezien de kostengebaseerde aanpak daarvan vooral een positief effect zal hebben op mature technologieën. In de mate dat optie 3 de investeringen in hernieuwbare energie enigszins gladstrijkt, kan die optie uiteindelijk tot een meer stabiele werkgelegenheid leiden voor de werknemers doordat periodes van ernstige tekorten aan arbeidskrachten voor de werkgevers worden voorkomen. Optie 4, waarin een deel van de hernieuwbare energie in derde landen wordt ontwikkeld, levert wellicht geringere (maar toch nog belangrijke) baten op voor de werkgelegenheid.

6. VERGELIJKING VAN DE OPTIES

De beleidsopties werden vergeleken op basis van hun **doeltreffendheid, efficiëntie en coherentie**.

Wat de **doeltreffendheid** betreft, helpen alle opties behalve het BAU-scenario om een antwoord te bieden op zowel de onzekerheid van investeerders als de zorg betreffende de kosteneffectiviteit van ondersteuningsregelingen en de marktintegratie van hernieuwbare energie. Hoewel al deze opties de technologische innovatie versterken via maatregelen op het stuk van onderzoek en ontwikkeling, maakt alleen optie 3 het voor de lidstaten gemakkelijker om meer technologiespecifieke initiatieven te ontwikkelen en zo een door de markt gedreven innovatie te stimuleren die essentieel is om een grootschalige uitrol van hernieuwbare energie te bevorderen. Alle opties behalve optie 1 resulteren in een grotere energievoorzieningszekerheid en bieden daadwerkelijk een antwoord op het duurzaamheidsaspect.

Wat hun **efficiëntie** betreft, blijkt uit de analyse dat de totale systeemkosten voor alle opties behalve het BAU-scenario vergelijkbaar zijn. Terwijl de efficiëntie van optie 3 afhangt van de vooruitgang bij het wegwerken van de bestaande inconsistenties tussen de nationale ondersteuningsregelingen, kan de kosteneffectiviteit van optie 2 bijdragen tot de vermindering van de totale kosten van het desbetreffende beleid en tot het verlagen van de administratieve last ten gevolge van het beheer van talrijke doelstellingen tegelijk. Uit de analyse blijkt dat optie 4 in de praktijk minder doeltreffend kan zijn dan theoretisch zou worden verwacht.

Alle beleidsopties zijn **coherent** met de andere EU-beleidsdoelstellingen voor de lange termijn (inzake klimaat, milieu, vervoer, enz.). Er is geen duidelijke voorkeursoptie die het best scoort voor alle criteria. Een meer gedetailleerde analyse van de interactie tussen de beleidsinstrumenten is aangewezen en zal worden uitgevoerd in de context van toekomstige specifieke beleidsvoorstellen.

De hierboven bedoelde analyse van de effecten van de vier beleidsopties kan als volgt worden samengevat:

- *Business as usual.* Deze optie biedt geen antwoord op de huidige onzekerheid van investeerders inzake het EU-beleid voor hernieuwbare energie in de periode na 2020. Aangezien in dit scenario wordt uitgegaan van een geleidelijke uitdoving van de bestaande stimulansen, zullen kwesties van kosteneffectiviteit en marktintegratie van hernieuwbare energie tegen het einde van dit decennium moeten worden aangepakt. De reeds geplande ontwikkeling van de infrastructuur zal in deze optie volstaan om de naar verwachting beperkte ontwikkeling van hernieuwbare energie te integreren. Tot slot heeft deze optie geen enkel effect qua versterking van de economische groei, werkgelegenheid en technologische innovatie en biedt zijn geen antwoord op de problemen van duurzaamheid en aanvaarding door het publiek.
- *Koolstofarm maken van de economie zonder streefcijfers voor hernieuwbare energie voor de periode na 2020.* Deze optie zal geeft meer duidelijkheid over de marktontwikkelingen in de periode na 2020 wanneer ervan kan worden uitgegaan dat de beleidsinstrumenten voor sectoren die al dan niet onder het emissiehandelssysteem vallen doeltreffende marktsignalen kunnen uitsturen ten gunste van energie uit hernieuwbare bronnen dankzij een goede prijszetting voor koolstofuitstoot. Door toepassing van een marktgeïntegreerde aanpak op EU-niveau kan deze optie bijdragen tot een verbetering van de kosteneffectiviteit van de steunregelingen, een vergemakkelijking van de marktintegratie en de ontwikkeling van een toereikende infrastructuur. Door de technologie-neutrale aard van de bij deze optie behorende beleidsinstrumenten heeft deze optie wellicht een beperkter effect op de technologische innovatie in vergelijking met andere opties die specifieke maatregelen betreffende energietechnologieën omvatten. Door deze optie worden de aspecten duurzaamheid en aanvaarding door het publiek daadwerkelijk aangepakt.
- *Bindende streefcijfers voor hernieuwbare energie voor de periode na 2020 en gecoördineerde steunregelingen.* Afhankelijk van hun niveau van ambitie kunnen streefcijfers investeerders en de bedrijfswereld een grotere zekerheid bieden over de toekomstige marktvolumes voor technologieën voor hernieuwbare energie. Zij bevorderen ook een grotere kosteneffectiviteit en convergentie van de nationale steunregelingen en bevorderen onderzoek en ontwikkeling op het gebied van innovatieve technologieën. Door deze optie worden ook de aspecten duurzaamheid en aanvaarding door het publiek daadwerkelijk aangepakt, meer bepaald door het stimuleren van een meer evenwichtige en regionaal gelijklopende ontwikkeling van hernieuwbare-energiebronnen.
- *Een EU-streefcijfer voor hernieuwbare energie en geharmoniseerde maatregelen.* Ook in deze optie wordt de onzekerheid inzake het beleid na 2020 op positieve wijze beantwoord en wordt een versterkte integratie van de interne markt bevorderd. De optie omvat technologie-neutrale steun gecombineerd met blootstelling van de producenten aan de markt. In deze optie zal waarschijnlijk veeleer een geconcentreerde ontwikkeling van hernieuwbare-energiebronnen worden bevorderd dan een meer decentrale opwekking dichtbij de verbruikscentra. Als gevolg daarvan kunnen in deze optie de kosten voor steunregelingen en ontwikkeling van de infrastructuur hoger oplopen en rijst het probleem van aanvaarding door het publiek. Zoals in optie 3 worden de potentiële risico's van ongewenste neveneffecten van het gebruik van biomassa aangepakt door een versterking van het duurzaamheidskader.

Tabel 1: Vergelijking van de geanalyseerde opties met het BAU-scenario

Criteria	Opties	1: Geen	2: Streefcijfers	3: Nationale	4: EU-streefcijfer
----------	--------	---------	------------------	--------------	--------------------

		nieuwe EU-actie (BAU)	voor BKG / Geen streefcijfer voor hernieuwbare energie	streefcijfers voor hernieuwbare energie voor de periode na 2020	voor hernieuwbare energie en geharmoniseerde maatregelen
Doel- treffend- heid	Beleidszekerheid	=	+	++	++
	Levensvatbaar- heid van de steun	=	++	+	+
	Toereikendheid infrastructuur	=	++	++	+
	Interne markt	=	++	+	++
	Technologische innovatie	=	+	++	+
	Duurzaamheid / aanvaarding door het publiek	=	+	+	+
Efficiëntie	Systeemkosten	=	=	=	=
Coherentie	met andere beleidsaspecten van de EU	=	+	+	+

Legende = equivalent; + verbetering; - verslechtering

7. MONITORING EN EVALUATIE

Wat de monitoring en evaluatie betreft, wordt voorgesteld dat de Commissie van nabij de volgende indicatoren monitort om erover te waken dat de EU op de goede weg blijft om haar 2020-doelstellingen te verwezenlijken en zo in staat is op dit kader voort te bouwen om de doelstellingen voor de periode na 2020 te bereiken. Er zijn relevante rapporterings- en monitoringssystemen beschikbaar op EU-niveau, onder meer via de verplichting tot tweejaarlijkse verslaglegging door de Commissie krachtens de richtlijn hernieuwbare energie.

Indicator	Relevantie
Aandeel van hernieuwbare-energiebronnen in het uiteindelijke energieverbruik in de EU	Ontwikkeling van hernieuwbare energie
Vermindering van de emissies van broeikasgassen in de EU	Vermindering van de uitstoot van broeikasgassen
Niveau van de CO ₂ -tarieven in het emissiehandelssysteem	Doeltreffendheid van CO ₂ -markten
Oorsprong van biobrandstoffen en vloeibare biomassa in de EU	Duurzaamheid
Effecten van biobrandstoffen op landgebruik, beschikbaarheid van voedsel en prijs van biomassa	Duurzaamheid
Hoeveelheid financiële steun door de lidstaten voor hernieuwbare energie	Efficiëntie, kostenbeperking
Gebruik van de in de richtlijn hernieuwbare energie bedoelde samenwerkingsmechanismen	Efficiëntie, kostenbeperking
Productiekosten van onderscheiden technologieën voor hernieuwbare energie	Efficiëntie, kostenbeperking
Economische beschikbaarheid van duurzame biomassa	Ontwikkeling van hernieuwbare energie
Niveau van marktkoppeling	Efficiëntie, marktintegratie